

# *Amsterdam Studies*

---

## **The Truth, the Whole Truth, and nothing but the Truth**

Amsterdam Studies is a multi-lingual Internet forum for analyses on political, economic and cultural developments in Europe.

**ISSN 1873-3042**

**Editor-in-chief: László Marác**

**Internet: [www.federatio.org/amsterdamstudies.html](http://www.federatio.org/amsterdamstudies.html)**

**Email: [lkmaracz@wanadoo.nl](mailto:lkmaracz@wanadoo.nl)**

---



## **Michiel Klinkhamer: Hongarije beleeft een spontane revolte, geen georganiseerde onlusten**

**Issue #2.**

**7 October 2006**

**Redactioneel: dit is de onverkorte versie van het artikel dat op 5 oktober 2006 onder de titel “Bedrog is bedrog, ook in Hongarije” in het NRC Handelsblad is verschenen. De onderstreepte tekstdelen zijn door de redactie van het NRC Handelsblad weggelaten.**

**Oorspronkelijke titel: Hongarije beleeft een spontane revolte, geen georganiseerde onlusten**

Door Michiel Klinkhamer

Ruslandkundige en business culture consultant Hongarije  
Michiel Klinkhamer publiceert regelmatig in Nederlandse en Hongaarse media

Correspondent Tijn Sadée geeft in zijn berichtgeving een hoogst eenzijdig beeld over de onlusten, die recentelijk in Hongarije zijn uitgebroken naar aanleiding van het uitlekken van een geheime toespraak van premier Ferenc Gyurcsány, waarin hij toegeeft dat zijn regering 18 maanden lang heeft gelogen over de toestand van de overheidsuitgaven. Dat beeld behoeft beslist enige nuancering.

In zijn artikel van 20 september stelt Sadée het kiezersbedrog van Gyurcsány op één lijn met “leugentjes om bestwil”, waarop menige westerse politicus te betrappen is. Sterker nog, hij suggereert dat Gyurcsány relatief oprecht is, omdat hij zo naïef is geweest om die leugentjes in besloten kring toe te geven.

Er is echter niet alleen een gradueel, maar ook een kwalitatief verschil tussen een verkiezingsleugentje in de trant van “read my lips, no tax raise” en dan na de verkiezingen de belastingen verhogen enerzijds, en anderzijds wat Gyurcsány gedaan heeft, namelijk over een periode van 18 maanden (sic!) opzettelijk een fundamenteel vals beeld schetsen van de toestand van de overheidsfinanciën van zijn land! Van een dergelijk langdurig en verstrekkend bedrog is, in tegenstelling tot wat Sadée suggereert, in geen enkel normaal Europees land een voorbeeld te vinden. Stelt u zich voor dat premier Balkenende met medeweten van een aantal ministers het electoraat, de Tweede Kamer, de Rekenkamer, het Centraal Bureau voor de Statistiek en de EU misleidt. Hij zou stellig moeten aftreden.

Een dergelijk bedrog geldt in Hongarije als een ambtsmisdrijf, “misbruik van gegevens van publiek belang”, en het mag geen verbazing wekken dat oppositiepartij Fidesz heeft aangekondigd de premier te zullen aanklagen. Op de zwaardere variant “verhullen dan wel vervalsen van gegevens van publiek belang”, waarvoor Gyurcsány in aanmerking komt, staat een gevangenisstraf van 3 tot 10 jaar. De Fidesz wordt daarin gesteund door de voormalige minister van Justitie Ibolya Dávid, die zich bij de aanklagers heeft gevoegd.

### **Intimidatie door geheime dienst**

Ook over de werkelijke reden achter de afzegging van de maanden geleden door de Fidesz geplande demonstratie van zaterdag 23 september, wordt de NRC lezer in de berichtgeving van Sadée niet veel wijzer. Fidesz-leider Viktor Orbán heeft die reden onthuld in een televisie-interview van vrijdag 22 september, dat iedereen die de Hongaarse taal machtig is gewoon op internet kan beluisteren: de Fidesz-leiders kregen bezoek van 2 ministers en het hoofd van de Hongaarse staatsveiligheidsdienst, het Bureau voor Nationale Veiligheid (NBH), die hen waarschuwden, dat er tenminste 2 terroristische aanslagen werden voorbereid voor zaterdag. Zij hadden “zeer concrete” informatie dat de aanslagen stellig zouden plaatsvinden, maar konden ze niettemin niet verijdelen.

Hoewel de Fidesz-top er vanuit ging, dat het bluf was, - het woord dreigement durfde zij niet in de mond te nemen -, wilde zij het risico van een bloedbad niet nemen en zegde de demonstratie af. Dit riekt toch echter ten zeerste naar het politieke gebruik van de inlichtingendiensten, dat zo kenmerkend was voor het Hongarije van voor de val van het communisme! Te meer gezien het feit dat allerlei leden van de regerende Hongaarse Socialistische Partij (MSzP) belangrijke functies hadden onder het communistische regime en over de “know-how” beschikken om dit soort kunstjes te organiseren. In het bericht van 25 september van Sadée verdwijnt deze voor een rechtstaat uiterst zorgwekkende affaire echter achter de frase “wegens de veiligheidsrisico’s”.

Om het vertrouwen van de kiezers in de prille Hongaarse democratie te herstellen, zou niet alleen Gyurcsány, maar ook zijn regering moeten aftreden, want een bedrog van zo’n omvang kan niet plaatsvinden zonder medeplichtigheid van tenminste de ministers van Financiën, Onderwijs en Gezondheidszorg. Tevens zou de

---

Hongaarse staatstelevsie, die zich de afgelopen jaren heeft ontwikkeld tot een propaganda-instrument voor de MSzP, grondig moeten worden gereorganiseerd en is het niet onverstandig constitutionele garanties te scheppen voor de onafhankelijkheid van de berichtgeving van dat orgaan. Anderhalf jaar lang de begrotingscijfers vervalsen is immers niet mogelijk zonder onvoorwaardelijke steun van de staatsmedia.

### Eenzijdige berichtgeving

De eenzijdige berichtgeving van Tijn Sadée maakt deel uit van een patroon in de verslaggeving van de Nederlandse correspondenten over Hongarije. Of ze nou Tijn Sadée, Renée Postma, György Dandoy, James Kliphuis, Rune Hellinga of Stephan Bos heten, ze volgen in de keuze van hun onderwerp, de hoeveelheid aandacht die eraan besteed wordt en in hun toonzetting merkwaardig genoeg allemaal de propagandistische lijnen die worden uitgezet door ex-communisten en de links-liberalen, die samen 80% van de Hongaarse media beheersen.

### Vertekend beeld

Het eerste slachtoffer van deze partijdige berichtgeving is het beeld over de grootste oppositiepartij Fidesz, die tijdens haar regeringsperiode (1998-2002) voor een klein Hongaars Wirtschaftswunder heeft gezorgd. De Fidesz is vanaf het moment dat zij een electorale bedreiging ging vormen voor de socialistisch/links-liberale coalitie doelbewust en stelselmatig in de "bevriende media" afgeschilderd als een rechts-populistische partij die regelmatig flirt met extreem-rechts, dat in Hongarije heel gevaarlijk zou zijn. Deze simpele, maar uiterst effectieve mediastrategie is door de meeste buitenlandse media overgenomen. Slechts enkele bladen, waaronder de Economist en de Financial Times, hebben het hoofd koel weten te houden.

In werkelijkheid is extreem-rechts in Hongarije marginaal, slecht georganiseerd en geen maatschappelijke factor van betekenis. De Hongaarse Waarheids- en Levenspartij van de schijver István Csurka (MIÉP), heeft bij de laatste 2 parlementsverkiezingen niet eens de kiesdrempel van 5% gehaald en is derhalve niet in het parlement vertegenwoordigd. Als we dat vergelijken met een land als Frankrijk, waar het Front National stevast op zo'n 15% van de stemmen kan rekenen en voorman Le Pen in 2002 bij de presidentsverkiezingen de socialistische kandidaat Lionel Jospin wist te verslaan, zouden we ons veel meer zorgen moeten maken over Frankrijk dan om Hongarije.

De onbetwiste leider van de oppositie, Viktor Orbán, is systematisch en met behulp van verdraaide en verzonnen citaten afgeschilderd als een soort Berlusconi, Napoleon of zelfs erger. Terwijl in werkelijkheid de Fidesz altijd elke samenwerking met de MIÉP heeft geweigerd en Orbán zich altijd van Csurka heeft gedistantieerd, lezen we in talrijke westerse dagbladen dat de Fidesz flirt met extreem-rechts. Deze grove leugen wordt in steeds andere variaties in de westerse pers herhaald. Momenteel wordt hij de Nederlandse lezers opgedist in de vorm van de bewering, dat de Fidesz de demonstranten, waarvan overigens maar een zéér klein deel extreem-rechts is, zou hebben opgehitst en aangezet tot geweld.

### Heuse volksopstand

Het meest ernstige gevolg van de gepolitiseerde verslaggeving over Hongarije, is dat het beeld dat de Hongaarse staatsmedia over de huidige opstand verspreiden, in westerse media in hoofdlijnen wordt overgenomen. De spontane volksopstand die nu in Hongarije woedt wordt daardoor volledig verkeerd beoordeeld.

Het zijn geen onlusten van door de Fidesz opgehitste extreem-rechtse relschoppers, die zich beperken tot Boedapest. In tegendeel, de Fidesz heeft zich niet aan het hoofd van de demonstratie willen plaatsen en heeft zoals vermeld haar demonstratie afgezegd. De oproep van de links-liberale burgemeester van Boedapest Gábor Demszky, dat de Fidesz "haar mensen" van de straat moest "terugroepen" en haar excuses aan de stad aanbieden, moet dan ook als demagogie van de hand worden gewezen. Wie het hysterische sfeertje van de Hongaarse media kent en de taal machtig is, zou toch op zijn minst zijn Hongaarse bronnen moeten controleren, alvorens hij dit soort beeldvorming overneemt. Dat zou de berichtgeving over Hongarije veel goed doen.

Het betreft geen georganiseerde onlusten, maar een spontane opstand die zich afspeelt in Boedapest en talrijke andere steden, alsmede op talrijke plaatsen op het platteland. Allerlei maatschappelijke lagen zijn vertegenwoordigd van boeren tot apothekers, ambulancepersoneel tot studenten, van vakbonden tot ondernemers en allerlei bekende architecten, musici, presentatoren, kunstenaars etc.

**Grondwetgevende vergadering**

Er is inmiddels, naar voorbeeld van de Franse Revolutie, zelfs een initiatief om een Grondwetgevende Vergadering op te richten om Hongarije verder te democratiseren. Dit is een initiatief van de Beweging voor een Nieuw Hongarije, waartoe onder andere internationaal bekende architect Imre Makowicz, de heldin van de opstand van 1956 Mária Wittner en de ex-communist Imre Pozsgay behoren. De laatste had in 1988 de moed om in een live-uitzending van de radio de opstand van 1956 een “revolutie” te noemen en om vervolgens de politieke en economische hervormingen in gang te zetten, die hebben geleid tot de val van de communistische dictatuur in Hongarije en elders.

**Rode aristocratie**

Tegenover de oude Pozsgay, die oprecht tot inkeer is gekomen en nu vecht voor een menswaardige toekomst voor zijn land, staat de cynische carrierist Gyurcsány, die in 1989 tegenstander van democratisering was, maar zich niettemin in de jaren daarna op schaamteloze wijze heeft verrijkt door te speculeren met onroerend goed van de communistische jeugdorganisatie, waar hij secretaris van was.

Gyurcsány is niet alleen een liegende regeringsleider; hij vormt de belichaming van de kaste van rode miljonairs die na de val van het communisme het land heeft leeggeroofd en momenteel een disproportionele macht heeft over de Hongaarse economie, media en overheidsinstellingen. Het is tegen deze opvolgers van de oude aristocratie en hun buitenlandse vriendjes dat het Hongaarse volk in opstand is gekomen. Net als in 1848 en in 1789. De Hongaren zijn aan het afmaken, wat ze in 1956 zijn begonnen.